

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රතිපත්ති අධ්‍යයන ආයතනය - 2013

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රතිපත්ති අධ්‍යයන ආයතනයේ 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය කාර්යසාධන ප්‍රකාශනය, ශුද්ධ වත්කම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය හා වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ අනෙකුත් පැහැදිලි කිරීමේ තොරතුරුවල සාරාංශයකින් සමන්විත 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13(1) වගන්තිය සහ 1999 අංක 09 දරන පනතින් සංශෝධිත 1988 අංක 53 දරන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රතිපත්ති අධ්‍යයන ආයතන පනතේ 18 වගන්තිය සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. මුදල් පනතේ 14(2) (සී) වගන්තිය ප්‍රකාර ආයතනයේ වාර්ෂික වාර්තාව සමඟ ප්‍රකාශයට පත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

1.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරවූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකි වනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

1.3 විගණකගේ වගකීම

මාගේ විගණනය මත පදනම්ව මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීම මාගේ වගකීම වේ. මා විසින් උත්තරීතර විගණන ආයතනයන්ගේ ජාත්‍යන්තර විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ISSAI 1000 -1810) අනුරූප ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මාගේ විගණනය සිදුකරන ලදී. ආචාර ධර්මවල අවශ්‍යතාවන්ට මම අනුකූලවන බවට සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරවන්නේද යන්න පිළිබඳ සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාගැනීම පිණිස විගණනය සැලසුම්කර ක්‍රියාත්මක කරන බවට මෙම ප්‍රමිති අපේක්ෂා කරයි.

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන අගයන් සහ හෙළිදරව් කිරීම්වලට උපකාරී වන විගණන සාක්ෂි ලබාගැනීම පිණිස පරිපාටි ක්‍රියාත්මක කිරීම විගණනයට ඇතුළත් වේ. තෝරාගත් පරිපාටීන්, වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් අවදානම් තක්සේරු කිරීම විගණකගේ විනිශ්චය මත පදනම් වේ. එම අවදානම් තක්සේරු කිරීම්වලදී, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස ආයතනයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට සහ සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීමට අදාළ වන්නාවූ අභ්‍යන්තර පාලනය විගණක සැලකිල්ලට ගන්නා නමුත් ආයතනයේ අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි. කළමනාකරණය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය හා යොදා ගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය ඇගයීම මෙන්ම මුල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ත ඉදිරිපත් කිරීම පිළිබඳ ඇගයීමද විගණනයට ඇතුළත් වේ. විගණනයේ විෂය පථය හා ප්‍රමාණය තීරණය කිරීම සඳහා 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13 වගන්තියේ (3) හා (4) උපවගන්තිවලින් විගණකාධිපති වෙත අභිමතානුසාරී බලතල පැවරේ.

මාගේ විගණන මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.4 තත්ත්ව විගණනය කළ විගණන මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්ත්ව විගණනය කරනු ලැබේ.

2. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

2.1 තත්ත්වගණනය කළ මතය

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලින් 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශ්‍රී ලංකා ප්‍රතිපත්ති අධ්‍යයන ආයතනයේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

2.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම

2.2.1 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

1988 අංක 53 දරන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රතිපත්ති අධ්‍යයන ආයතන පනතේ 16 වන වගන්තිය අනුව ආයතනයේ බලතල, කාර්ය හා කර්තව්‍යය ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී හා ඉටුකිරීමේ දී දේශීයව හෝ විදේශීය ව ආයතනයට ලැබෙන සහ ණය පදනම මත ගනු ලබන සියලු මුදල් ආයතනයේ අරමුදලට එකතු කළ යුතු අතර එයට අදාල වියදම් අරමුදලින් වැය කළ යුතු නමුත් එයට පටහැනිව ආයතනය විසින් පරිත්‍යාග අරමුදල (Endowment Fund) නමින් වෙනම අරමුදලක් පිහිටුවා තිබුණි. මෙම අරමුදලේ ගනුදෙනු ආයතනයේ මූල්‍ය පරිපාලනවලට ඇතුළත් කර නොතිබුණි. විගණනයට ලබාදුන් තොරතුරු අනුව මෙම පරිත්‍යාග අරමුදලේ සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට ශේෂය රු. මිලියන 469.98 ක් බව අනාවරණය විය. මෙම අරමුදලේ ගිණුම් පිළියෙල කර විගණනයට ඉදිරිපත් කිරීමට 2012 ජූලි මස 26 දින පැවති පොදු ව්‍යාපාර කාරක සභාව විසින් නියෝග කර ඇතත් එයට අනුකූලව කටයුතු කර නොතිබුණි. එම අරමුදල පෞද්ගලික විගණන සමාගමක් මගින් විගණනය කළ බවට සභාපති විසින් දන්වා තිබුණද එම විගණක පිළිබඳව හෝ නිකුත් කළ වාර්තා පිළිබඳ විගණනයට හෙළිදරව් කර නොතිබුණි.

2.3 නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම

පහත සඳහන් අනුකූල නොවීම් නිරීක්ෂණය විය.

නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව

අනුකූල නොවීම

(අ) 2003 ජූනි 02 දිනැති අංක පීඊඩී/12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වකුලේඛයේ 5.1.3. හා 5.2.5 ඡේද

පාලක මණ්ඩලය අනුමත කළ යාවත්කාලීන කරන ලද සංයුක්ත සැලැස්මේ පිටපත් සමඟ වාර්ෂික අයවැය ලේඛනයේ පිටපත් මුදල් වර්ෂය ආරම්භ වීමට දින 15 කට වත් පෙර රේඛීය අමාත්‍යාංශය, රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුව හා විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු වුවත් එසේ කර නොතිබුණි.

(ආ) 1988 අංක 53 දරන ප්‍රතිපත්ති අධ්‍යයන ආයතන පනතේ 12 වන වගන්තිය

ආයතනයේ පාලක මණ්ඩලයට උපදෙස් ලබාදීම සඳහා පත් කළ යුතු අධ්‍යයන උපදේශක කමිටුව (Research Advisory Committee) පත් කිරීමට අවශ්‍ය කටයුතු සිදුකර නොතිබූ බැවින් අධ්‍යයන ව්‍යාපෘති සම්බන්ධව උපදේශන කමිටුවෙන් බලාපොරොත්තුවන අරමුණු ඉටු වී නොතිබුණි.

3. මූල්‍ය සමාලෝචනය

3.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵලය

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා මෙහෙයුම් කටයුතුවල ප්‍රතිඵලය රු.1,648,908 ක අතිරික්තයක් වූ අතර, ඊට අනුරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේ අතිරික්තය රු.916,970 ක් වූ බැවින් මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයේ රු.731,938 ක වර්ධනයක් පෙන්නුම් කෙරුණි. මෙම වර්ධනයට භාණ්ඩාගාරයේ දායකත්වය රු.1,334,000 ක් හා අන්තර් ජාතික සංවර්ධන පර්යේෂණ ආයතනයේ ප්‍රදාන රු.7,910,537 කින් වැඩිවීම අධ්‍යයන ව්‍යාපෘති වෙනුවෙන් දරන ලද වියදම් රු.8,466,350 කින් අඩුවීම ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.

3.2 විග්‍රහාත්මක මූල්‍ය සමාලෝචනය

ජංගම වත්කම් අනුපාතය ඉහළ අගයක් ගැනීමට හේතුව ලෙස රු. 209,142,541 ක්වූ කෙටි කාලීන ආයෝජනය සමස්ත ජංගම වත්කම් වලින් සියයට 86 ක් නියෝජනය වූ අතර ජංගම වත්කම් අනුපාතය 5.1 ක ඉහළ මට්ටමක පැවතුණි. ජංගම වත්කම් කළමනාකරණය ප්‍රශස්ථ මට්ටමක නොපවතින බව නිරීක්ෂණය විය.

4. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

4.1 කාර්යසාධනය

සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී ආයතනයට මුදල් ලබාගත හැකි ව්‍යාපෘති 25 ක් ක්‍රියාත්මක කර තිබූ අතර, ඉන් ව්‍යාපෘති 6 ක් සඳහා පමණක් රු.5,303,473 ක් ලැබී තිබුණි.

4.2 මෙහෙයුම් අකාර්යක්ෂමතා

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රතිපත්ති අධ්‍යයන ආයතනයේ පනත අනුව එහි ප්‍රධානතම කාර්යය වන අධ්‍යයන ව්‍යාපෘති කළමනාකරණය පහසු කරවීම සඳහා පරිගණක මෘදුකාංගයක සහය ලබා ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණ අතර, ආරම්භ කරන ලද අධ්‍යයන ව්‍යාපෘති පිළිබඳ පසු විපරම් කටයුතු සතුටුදායක මට්ටමක නොතිබුණි.

(ආ) වර්ෂය අවසානයේදී විගණනය සඳහා ඉදිරිපත් කරන ලද ප්‍රගති වාර්තාවල අධ්‍යයන ව්‍යාපෘති වල ප්‍රගතිය නිශ්චිතව දක්වා නොතිබුණි.

4.3 ප්‍රමාද වූ ව්‍යාපෘති

2013 වර්ෂයට පෙර ආරම්භ කළ ඉතා සීමිත කාලයක් තුළ අවසන් කළ යුතු ව්‍යාපෘති 13 ක් දිගින් දිගටම Ongoing Projects ලෙස පවත්වාගෙන ඇතත් එම ව්‍යාපෘති නියමිත කාලය තුළ අවසන් නොකිරීම සම්බන්ධව ඊට වගකිව යුතු පර්යේෂණ කාර්ය මණ්ඩලය සම්බන්ධයෙන් කිසිදු ක්‍රියාමාර්ගයක් ආයතනය විසින් ගෙන නොතිබුණි.

4.4 කාර්ය මණ්ඩල පරිපාලනය

සමාලෝචිත වර්ෂයේ ආයතනයේ කාර්ය මණ්ඩල වියදම රු. 55,199,026 ක් වූ අතර එය පසුගිය වසරේ කාර්ය මණ්ඩල වියදම වූ රු. 49,860,529 ට සාපේක්ෂව රු.5,338,497 කින් වැඩි වී තිබුණි.

- (අ) 2003 ජූනි 02 දිනැති අංක පීඊඩී/12 දරණ රාජ්‍ය ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛයේ 9.2 (බී) වගන්තිය අනුව සෑම ආයතනයක්ම අනුමත කාර්ය මණ්ඩලයක් පවත්වාගත යුතු වුවද, ආයතනයේ කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ අනුමැතිය ලබා ගෙන නොතිබුණි.
- (ආ) 2009 මැයි 26 දිනැති අංක 39 දරන කළමනාකරණ සේවා චක්‍රලේඛය අනුව වැටුප් හා දීමනා සම්බන්ධයෙන්, වැටුප් හා සේවක සංඛ්‍යා කොමිෂන් සභාවේ නිර්දේශ ලබා ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (ඇ) ආයතනයේ සේවයේ නියුතු සියළුම සේවකයන් කොන්ත්‍රාත් පදනම මත බඳවාගෙන ඇති බව ප්‍රකාශ වුවද, අඩු වැටුප් නියම කර ඇති තනතුරු කිහිපයක හැර අනෙකුත් තනතුරුවල සේවයේ නියුතු පිරිස් එවැනි කොන්ත්‍රාත් පදනමක් මත නොමැති බව විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය. 2013 ජනවාරි 15 දිනැති අංක 01/2013 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛය මඟින් රාජ්‍ය සංස්ථා සේවකයන්ගේ වයස අවුරුදු 60 ට සීමාකර ඇති අතර එම සීමාව ඉක්මවා සේවකයන් සේවයේ යොදවා ඔවුන් වෙත සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී වැටුප් හා දීමනා ලෙස රු.3,219,984 ක් ගෙවා තිබුණි. එය ගරු දීමනා ලෙස (Honorarium) ගිණුම් ගත කර තිබුණි.
- (ඈ) ප්‍රතිපත්ති අධ්‍යයන ආයතනයේ සියලුම කාර්ය මණ්ඩලය වසරක කොන්ත්‍රාත් පදනම මත බඳවා ගනු ලැබූව ද එම නිලධාරීන්ට වසරකට වඩා වැඩි කාලයක් සඳහා ණය ලබා දෙන අතර සමාලෝචිත වර්ෂයේදී රු.1,484,000 ක ණය ලබා දී තිබුණු අතර 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට අය විය යුතු මුළු ණය ශේෂය රු.1,972,868 ක් විය.

5. ගිණුම් කටයුතුභාවය සහ යහපාලනය

5.1 සංයුක්ත සැලැස්ම

2013 වර්ෂයෙන් අවසන් වන කාලපරිච්ඡේදය සඳහා සංයුක්ත සැලැස්මක් පිළියෙල කර තිබුණ ද එය 2003 ජූනි 02 දිනැති අංක පීඊඩී/12 දරණ රාජ්‍ය ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛයේ 5.1.1 ඡේදය අනුව කාලානුරූපව සමාලෝචනය කර යාවත්කාලීන කර තිබූ බවට තොරතුරු විගණනයට ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

5.2 ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම

2003 ජූනි 02 දිනැති අංක පීඊඩී/12 දරණ රාජ්‍ය ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛයේ 5.1.1 ඡේදය අනුව 2013 වර්ෂය සඳහා ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

5.3 අභ්‍යන්තර විගණනය

අභ්‍යන්තර විගණනය සඳහා පෞද්ගලික විගණන සමාගමක් පත්කරගෙන තිබූ අතර සමාලෝචිත වර්ෂයේ වියදම රු.478,128 ක් වූ අතර වර්ෂයේ කාර්තු 4 සඳහා විස්තරාත්මක තොරතුරු ඇතුළත් අභ්‍යන්තර විගණන වාර්තා 4 ක් විගණන සමාගම විසින් ආයතනය වෙත නිකුත් කර තිබුණි.

5.4 විගණන හා කළමනාකරණ කමිටු

2010 දෙසැම්බර් 14 දිනැති අංක පීඊඩී/55 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛයේ (15) ඡේදය අනුව විගණන හා කළමනාකරණ කමිටු කාර්තුවකට එක් වරක් වත් රැස්විය යුතු වුවත් 2013 වර්ෂය සඳහා තෙවනාවන් පමණක් රැස්වීම් පවත්වා තිබුණි.

5.5 වාර්ෂික වාර්තා සභාගත කිරීම

2014 ජනවාරි 30 දින පැවැත්වුණු අමාත්‍ය මණ්ඩල රැස්වීමේදී 2012 වාර්ෂික වාර්තාව පාර්ලිමේන්තුවේ සභාගත කිරීම සඳහා අනුමැතිය ලබා දී ඇති අතර පාර්ලිමේන්තුවේ සභාගත කිරීමට අවශ්‍ය පිටපත් 2012 අප්‍රේල් 02 දින මුදල් හා ක්‍රම සම්පාදන අමාත්‍යාංශය වෙත යවා තිබුණි.

5.6 නොවිසඳී ඇති විගණනය ඡේද

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) පොදු ව්‍යාපාර කාරක සභා නියෝග

2012 ජූලි 26 දින පැවති පොදු ව්‍යාපාර කාරක සභා රැස්වීමේ නියෝග අංක 10 පරිදි මානව සම්පත් කළමනාකරණ කාර්ය පටිපාටිය සඳහා භාණ්ඩාගාරයේ හා කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ අනුමැතිය ලබා ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

(ආ) 2011 හා 2012 වර්ෂ සඳහා විගණකාධිපති වාර්තාවෙන් අනාවරණය වූ කරුණු

නිඹිරිගස්සාය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයේ ටොරින්ටන්හි සමෘද්ධි පැළ තවාන ඉඩමෙන් අක්කර 1/2 ක් ප්‍රතිපත්ති අධ්‍යයන ආයතනයට ලබාදී තිබූ අතර ඒ සඳහා කුලී ලෙස රු.5,460,000 ක මුදලක් දැනට ගෙවා තිබුණ ද ඒ සඳහා මෙතෙක් දීර්ඝ කාලීන බදු ඔප්පු ලබා ගෙන නොතිබුණි.

5.7 ක්‍රමෝපාය සැලැස්ම

අධ්‍යයන කාර්යමණ්ඩලය හා පුස්තකාලාධිපති ලෙස ආචාර්ය උපාධිධාරීන් සේවයේ යොදවා ඉහල වැටුප් ගෙවමින් සිටියදී 2006 ජනවාරි 25 දිනැති අංක එන්පී/සී60/18 දරණ ජාතික ප්‍රසම්පාදන චක්‍රලේඛ අංක 08 හි විධිවිධාන වලට පටහැනිව මෙම ක්‍රමෝපාය සැලැස්ම සකස් කිරීම සඳහා රු.1,125,264 ක් ගෙවා පුද්ගලික සමාගමක් තෝරා ගෙන තිබුණි.

5.8 ප්‍රසම්පාදන සැලැස්ම

සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මක් පිළියෙල කර නොතිබුණි.

6. පද්ධති හා පාලන

විගණනයේදී නිරීක්ෂණය වූ පද්ධති හා පාලන අඩුපාඩු වරින්වර ආයතනයේ සභාපතිවරයාගේ අවධානයට යොමුකරන ලදී. පහත සඳහන් පාලන ක්ෂේත්‍රයන් කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමුවිය යුතුය.

- (අ) ගිණුම්කරණ පරිගණක වැඩසටහන
- (ආ) විදේශ ආධාර
- (ඇ) පර්යේෂණ වියදම